

DÉLMAGYARORSZÁG

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT LAPJA

Ülést tartott a megyei tanács vb

A Delta szegedi fejlesztési programja A telepek sorsa

Tegnap, kedden délelőtt Szegeden, a megyei tanács székházában dr. Perjési László elnökletével ülésezett a megyei tanács végrehajtó bizottsága. A testület az előterjesztések mellett megvitatta és elfogadta a Delta Kereskedelmi Vállalat tevékenységéről és a szociális követelményeknek meg nem felelő telepek sorsáról szóló beszámolót.

A Delta Kereskedelmi Vállalat alapvetően vegyipari cikkek árusításával foglalkozik. Csongrád megye mind az öt városában megtalálhatók boltjai, a vállalat központja Hódmezővásárhelyen működik. Hogy milyen a szerepe a Deltának a kereskedelemben, azt bizonyítja forgalma, ami tavaly meghaladta az 1 milliárd forintot. A vállalat kereskedelempolitikája megfelel a központi céloknak, de nem az elvárások szerint alakult minden eredmény.

Elsősorban Szegeden csökkent a Delta forgalma, meggyengült a piaci pozíciója. Itt a hálózatfejlesztés elmaradt a lehetőségektől, a lakosság igényeitől. A negyedik öt éves tervben csak 1196 négyzetméterrel növekedett a boltok területe, ugyanakkor Hódmezővásárhelyen majdnem kétszeres — 2218 négyzetméter — volt a fejlődés. Pedig Hódmezővásárhelyen csak 30 ezer forintnyi forgalom jut évente 1 négyzetméternyi üzletterületre, az 50 ezer forintos szegedivel szemben. A fejlesztés arányainak módosítása magától értetődik. A vállalat úgy határozott, hogy az ötödik öt éves tervben az üzlethálózatát Szegeden 3 ezer 800 négyzetméterrel növeli. Mivel a fejlesztési elképzelések nem eléggé megalapozottak, a testület úgy döntött, hogy a Delta a szegedi tanács segítségével és támogatásával rövid időn belül készítse el a szegedi fejlesztési tervét. A végrehajtó bizottság szükségesnek tartja azt is, hogy a vállalat bővítsse az árukínálatot, az áruválasztékot, javítsa a vásárlás körülményeit, mert csak így lehet a lakosság igényeinek, az élet-színvonal-politikának megfelelő kereskedelmet folytatni.

Nem első ízben szerepel a végrehajtó bizottság előtt a rossz szociális helyzetű telepek sorsa. A kormány 1964-ben határozatot hozott az ilyen telepek felmérésére és felszámolására. A központi intézkedések alapján a megyei tanács vb 1965-ben foglalkozott először a cigánylakosság életkörülményeivel és a telepek felszámolásával. Azóta többször szerepelt napirenden ez a téma, és nem hiányoznak a felmérések, intézkedési tervek sem. A munkügyi osztály a telep lakosság foglalkoztatottságára, a művelődési osztály pedig az iskolai oktatásra dolgozta ki elképzeléseit. Megalakult a megyében a cigánykérdéssel foglalkozó albizottság is, amely a közijazgatási szervek céljait segíti.

Nyilvánvaló, hogy az intézkedések hatásait nem lehet csak statisztikai adatokkal mérni. A kérdést kulturális, egészségügyi és munkaügyi oldalról is vizsgálni kell. Ezt tette tegnap a végrehajtó bizottság, amikor minden szempontból mérlegelte a telep lakosság helyzetét, és az intézkedések eredményeit.

Csongrád megyében 21 telepén 1755 lakás volt, amelyekben 6 ezer 832-en lak-

tak tizenhárom évvel ezelőtt. A jogszabályok alapján a helyi tanácsok többféle módon kezdtek hozzá a szociális követelményeknek nem megfelelő telepek felszámolásához. Lehetőségük volt és van bérlet kiutalására, lépcsőzetes lakáscserére, és hogy kamatmentes hitellel támogassák a családiház-építőkét stb. A tanácsok a kormányhatározat óta 959 lakást biztosítottak telep lakosoknak, így öt vegyes telepet és négy cigánytelepet számoltak fel. Meg kell jegyezni, hogy a szociális követelményeknek nem megfelelő telepeken nemcsak cigányok élnek.

A tanácsok gondoskodása eredményeként 151 család költözött a telepekről egészséges lakásba. Különösen nagy erőfeszítéseket tettek Szegeden, Makón és a szentesi járásban. Szegeden szociológiai módszerrel, igénynyel mérték fel a helyzetet, és intézkedtek. A tanácsok támogatása, gondoskodása ellenére sok helyen nem használták ki az építési kölcsönöket, a segítséget, pedig

azok nagyon kedvezőek. 1976. január 1-én az építési kölcsön 85 ezer forintról 120 ezerre, a vásárlási kölcsön pedig 50 ezer forintról 80 ezerre emelkedett.

Egy tavalyi felmérés szerint a megyében 1232 család él telepeken, amelyből 876 rendelkezik folyamatos munkaviszonnyal. Az építkezéshez előírt saját erő 367 család tudja biztosítani. Megkezdődött tehát a telepek felszámolása évekkézelőtt, de az eredmények területenként eltérőek. A telep lakosok közül sokan nem vállalnak folyamatos munkát, így maguk állítanak akadályt ahhoz, hogy a társadalomba beilleszkedjenek. A cigánylakosságnál a természetes szaporulat nehezíti azt, hogy mindenki megfelelő lakásba költözzön. De a telepek felszámolása nemcsak a lakoson múlik. A végrehajtó bizottság hangsúlyozta: neveléssel, ráhatással kell a telep lakosság szemléletét formálni, hogy minél többen váljanak társadalmunk teljes értékű tagjává. Továbbra is egyik kiemelt feladat a teljes foglalkoztatottság érvényre juttatása. Ha szükséges, akkor a törvény szigorával is el kell járni a munkakerülőkkel szemben.

Magyar—mexikói megállapodás

Kedden Mexikóvárosban Udvardi Sándor külkereskedelmi miniszterhelyettes ünnepélyes keretek között aláírta a magyar—mexikói műszaki-tudományos együttműködési megállapodást. Ezt megelőzően a magyar külkereskedelmi miniszterhelyettes fogadta Fernando Solana ipari és kereskedelmi

miniszter, továbbá a külügyi, külkereskedelmi és egészségügyi államtitkár, valamint a tudományos-műszaki tanács elnöke, akikkel delegációk a két ország közötti gazdasági együttműködés és kereskedelmi forgalom további emelésének lehetőségéről folytatott tárgyalásokot.

Termásvíz-felmérés új módszerrel

Az eddigieknél olcsóbb és hatékonyabb módszer bevezetését tervezik a termásvíz vizkészlétének meghatározására. Lényege, hogy a kutat bizonyos időre lezárják, ezzel a nyomás megnövekszik. Újbóli megnyitása után a hidrogéológusok pontosan regisztrálják a nyomásváltozásokat, és az ebből nyert adatok elemzésével meghatározhatják a kút vízkészletét. A Magyar Központi Földtani Intézet sikeres próbavizsgálatokat végzett már ezzel a módszerrel.

Az új módszer széles körű gyakorlati alkalmazása lehetőségét teremt, hogy több évtizedre előre meghatározgál, milyen hévízmennyiség-gel gazdálkodhatnak a felhasználók. (MTI)

Javul a mezőgazdasági gépellátás

Az AGROTRÖSZT sajtótájékoztatója

Tegnap, kedden dr. Kopácsi Ernő, az AGROTRÖSZT vezérigazgatója tájékoztatta az újságírókat a mezőgazdaság 1977. évi anyagi-műszaki ellátásáról.

A mezőgazdasági termelők idén a tavalyinál jobb ellátásra számíthatnak. Mintegy 30,6 milliárd forint értékű gép, alkatrész, műtrágya, növényvédőszer és egyéb termelési eszköz áll rendelkezésükre.

Mezőgazdasági gépekből — ártámogatással csökkentett mezőgazdasági áron — 7,8 milliárd forint értékű készlet vár eladásra. A gépbeszerzés forrása a következőképpen alakul: KGST relációból idén 130 millió rubel értékű gépvásárlásra számít az AGROTRÖSZT, a hazai mezőgazdasági gépgyárak adják az összes gépbeszerzés 40 százalékát, és tőkés importból mintegy 33 millió dollár értékű géphez jut a mezőgazdaság.

Az AGROTRÖSZT eddig 6300 traktor beszerzésére kö-

tött szerződést. Az új típusú Zetorból várhatóan 300 áll a gazdaságok rendelkezésére. Megállapodásra jutottak a Zetor—5748 jelű négykerékű hajtású traktor behozatalára is, ebből 1977-re 200-at vásárol az AGROTRÖSZT. A Rába—Steiger traktorokból 200-ra kötött szerződést a tröszt a Győri Magyar Vagon- és Gépgyárral.

Gabonakombájnból 2390-et szerz be idén az AGROTRÖSZT, a gépek nagy része az SZK—5-ös és az SZK—6-os típusokhoz tartozik. A kombájnokról elegendő készlettel rendelkeznek majd a telepek, így a mezőgazdasági nagyüzemek lecserélhetik az időközben teljesen elavult SZK—4-es arató-cséplőgépeket is, amelynek felújítása és karbantartása már nem gazdaságos.

Összekapcsolták a Szojuz—24 űrhajót a Szaljut—5 űrállomással

Kedden este végrehajtották a Szojuz—24 jelzésű szállítóűrhajó és a Szaljut—5 orbitális űrállomás összekapcsolását. A Szaljut—5 1976. augusztusa óta kering automatikus irányítással Föld körüli pályán.

A moszkvai rádió jelentése szerint az űrhajó és az űrállomás összekapcsolását két szakaszban hajtották végre. A Szojuz—24 először automatikus irányítórendszer segítségével száz méterre megközelítette a Szaljut—5-öt, majd az irányítást Viktor Gorbátko és Jurij Glazkov, az űrhajó pilótái vették át, és ők hajtották végre kézi vezérléssel az összekapcsolást. Ezután szilárdan rögzítették a kapcsolószerkezetet, és összekötötték a Szojuz—24 és a Szaljut—5 elektromos rendszereit. Az űrlaboratórium a programnak megfelelően folytatja repülését. Gorbátko és Glazkov hozzájárult a kijelölt munkaprogram feladatainak elvégzéséhez.

Az űrhajó parancsnoka, Viktor Gorbátko ezredes, és fedélzeti mérnöke, Jurij Glazkov alezredes

Több mint huszonnégy órája tartózkodik a világűrben a Szojuz—24 jelzésű szovjet űrhajó, fedélzetén Viktor Gorbátkovval és Jurij Glazkovval. Közép-európai idő szerint 19 óráig az űrhajó tizennyolc fordulatot tett a Föld körül. Az űrhajósok megkezdtek a repülési programban kijelölt feladatokat végrehajtását.

Kedden este a moszkvai televízió egyenes közvetítésben számolt be a földi repülésiirányító központ munkájáról. A repülés irányításában részt vevő Valerij Rozsgyesztvenszkij ezredes, aki a Szojuz—23 űrhajó fedélzeti mérnökeként 1976 októberében járt a világűrben, megállapította, hogy Gorbátko és Glazkov nagy lelkesedéssel láttak munkához, kiválóan hajtották végre a pályamódosítás és pályaelőmozdítás műveleit.

Rozsgyesztvenszkij külön kiemelte a 39. szovjet űrhajós,

az újonc Glazkov rendkívüli nyugalmát, azt, hogy pulzusa három perccel a felszállás után már normálisan vert.

A Szojuz—24 utasai a szovjet űrhajósok két különböző nemzedékét képviselik. Glazkov mérnök-alezredesnek ez az első útja a világűrben. Gorbátko ezredes viszont egyike a legrégebb űrhajósoknak. Jurij Gagarinnal, German Tyitovval és Andrijan Nyikolajevvel együtt az elsők között került az űrhajósok csapa-

tába. 1969-ben, a Szojuz—7 kutatómérnökeként már járt a világűrben. Tapasztalatai ellenére számára is újdonságot jelent ez a repülés, hiszen első útja óta jelentősen megváltozott az űrhajókön végzett munka jellege. Míg az első űrrepülések idején az űrhajósok feladata elsősorban a passzív megfigyelés, tapasztalatszerzés volt, a mai repülési programokban döntő szerepük van a különböző kísérleteknek, tudományos és népgazdasági jellegű kutatásoknak.

Vagonok Szudánnak

Nagy múltja van Győrött a vasútkocsi-gyártásnak. A gyártó cégnek, a Győri Rá-

ba Magyar Vagon- és Gépgyárnak ugyan már sok éve nem a vasúti kocsik készítése a fő profilla, de Győrött még az idén is többféle típusú vasúti kocsit gyártanak.

Az 1977-es gyártási programban 30 első és másodosztályú, 29 postakocsi és 80 motorvonat-pótkocsi gyártása szerepel. A személykocsik a Szudáni Állami Vasutaknak készülnek, speciális trópusi kivitelben. Szudánnak az elmúlt években több mint 100 kocsit szállítottak Győröből. A maguk nemében speciálisak a postakocsik is, amelyek a Német Demokratikus Köztársaság vasútjai részére készülnek. A kocsikat 160 kilométeres sebességre konstruáltak és azokat mágneses fékberendezéssel látják el. Több éve gyártanak a Rába-gyárban motorvonat-pótkocsikat szovjet megrendelésre. Ezeket a kocsikat a Ganz-MÁVAG-ban készült motorvonatokhoz kapcsolják. Az idén gyártott 80 kocsi is különleges, korszerű kivitelben készül.

Győrött egyébként befejezéshez közeledik a vasúti kocsik gyártása. A profilisztizálás, a termékszerkezet korszerűsítése arra készíti a győri Rába-gyárat, hogy a jövőben kizárólagosan közúti járműipari termékeket, főegységeket gyártson. Addig is a győri gyár maradéktalanul elegendő tesz a szerződésben vállalt kötelezettségeinek.

A műtrágya-felhasználás 1,7 millió tonnára nő, hatványban számolva (a tavalyi 1,8 millió tonna volt). Növényvédőszerből 7,4 milliárd forint értékű készletet biztosítanak, 400 millió forinttal nagyobb értékben, mint tavaly. (MTI)